

Amatsu sensei: Historia, Soden ja Takuma Hisa

Daitoryu aikijujutsun (tai Daitōryū aikijūjutsu) kirjoitettu historia yltää 1800- ja 1900- luvun vaihteeseen, jolloin Sokaku Takeda toi lajin yleiseen tietoisuuteen. Siihen asti Daitoryun tekniikat olivat kulkeneet Takeda-klaanin sisällä. Sokaku Takeda muutti tämän tradition opettamalla yli 3000 henkilöä elämänsä aikana. Yksi hänen parhaista oppilaistaan oli Takuma Hisa, jolle Takeda myönsi Menkyo Kaidenin (lajin päästötodistus) vuonna 1939. Nykypäivän suurin yhteys tähän historiaan on Yukata Amatsu; hän oli Takuma Hisan parhaimpia oppilaita ja on nykyäänkin aktiivinen Daitoryun aikijujutsun opettaja Japanissa.

HENKI LÖKUVAUS

Yukata Amatsu. Syntynyt 1937 Hiroshimassa. Opiskellut Tokion yliopistossa sosiologiaa ja työskennellyt opintojensa jälkeen Asahi-sanomalehtiyhtiössä (Asahi shinbun). Kirjoittanut teoksen "Kobudon elävä illuusio" Daitoryu aikijujutsusta sekä Takuma hisasta. Amatsu-sensei oli Takuma Hisan läheisin oppilas 16 vuoden ajan. Hisa-sensei opetti Amatsulle koko Daitoryun tekniikkajärjestelmän.

Myönnetty arvot:

3. dan judossa ja 8. dan Daitoryussa Takuma Hisa Shihanin myöntämänä.

Kuka olet?

Nimeni on Yukata Amatsu. Olen syntynyt Hiroshimassa vuonna 1937. Minulla on 8.dan Daitoryu aikijujutsussa.

Kerro hieman harjoitteluhistoriastasi?

Aloitin judon harjoittelun koulussa 14-vuotiaana. Isäni oli ollut kuuluisa judoka. Aluksi hän vastusti sitä, että alkaisin harrastaa judoa. Hän sanoi minulle: "Sinun ei pitäisi harrastaa mitään budolajia. Sinulla on minun lujatahtoisuuteni, mutta äitisi ruumiinrakenne."

Isäni oli hyvin suurikokoinen, kun taas äitini oli hyvin pieni nainen. Äitini kuitenkin tuki minua, joten sain lopuksi aloittaa judon. Tämän jälkeen isäni sanoi minulle: "Kun kerran aloitat judon harjoittelun, tulee sinun harjoitella sitä joka päivä kunnes saat mustan vyön. Mikäli tulee päivä, jolloin et voi harjoitella päivittäin, täytyy sinun unohtaa kaiken oppimasi. Tämä siksi, että on vaarallista tietää vähän". Pidin lupaukseni isälleni; lopetin judon, kun en enää kyennyt harjoittelemaan sitä joka päivä yliopistosta valmistumisen jälkeen. Lopettaessani minulla oli 3. dan.

Miksi aloitit Daitoryun?

Toimittajan työ oli hyvin raskasta ja stressaavaa. Kerran luin artikkelin, jossa eräs professori kirjoitti, että budolajit auttavat lievittämään stressiä, koska he harjoittavat kehon lisäksi myös mieltä.

Päätin siis aloittaa judon harjoittelun uudelleen ja liityin Asahi Shimbunin judoseuraan. Seuran judokat olivat kuitenkin erittäin hyviä sekä isokokoisia ja vahvoja miehiä (Asahin judoseura kuului Japanin 16 parhaan yritysseuran joukkoon). Vaikka pidinkin judosta hyvin paljon, aloitin etsimään budolajia, joka sopisi paremmin minulle. Eräs henkilö lopuksi neuvoikin minua aloittamaan Daitoryu aikijujutsun.

Olin tuolloin 28-vuotias. Harjoiteltuani vuoden verran, minulle sanottiin, että on olemassa myös Daitoryu-opettaja, joka oli Menkyo kaidenin haltija. Hänen nimensä oli Takuma Hisa ja hän asui Tokiossa. Minut luvattiin esitellä hänelle, kun hän saapuisi seuraavan kerran Osakaan.

Hisa kävi opettamassa minua Osakassa vähintään kerran kuukaudessa ja viipyi usein pitempään kuin viikon. Tällöin hän opetti minua joka päivä. Käydessäni työmatkoilla Tokiossa, hän opetti minua kotonaan. Hisa sensei todella halusi minun oppivan Daitoryuta.

Saatuani ylennyksen osastoni varajohtajaksi, minun täytyi valita työni ja Daitoryun välillä. Aikani ei riittänyt molempiin, vaikka kuinka yritinkin sitä. En olisi voinut harjoitella päivittäin. Valitsin tulla hyväksi toimittajaksi.

Jäätyäni työstäni eläkkeelle 62-vuotiaana, palasin takaisin Daitoryun pariin. Eräs Hisa sensein tyttäristä soitti minulle ja sanoi: "Olen kuullut, että olet jälleen aloittanut harjoittelun."

Oliko Takuma Hisa ainoa opettajasi?

Takuma Hisa on ollut ainoa opettajani. Sain myös päivittäistä ohjausta Mamoru Utsunomiyalta.

Millaista oli jokapäiväinen harjoittelusi?

Harjoittelin Asahi-dojolla klo 12-13. Se oli Utsunomiyan ruokatauko. Tämän jälkeen Hisa sensei opetti minua. Harjoitusten jälkeen menin takaisin töihin. Hisa sensein opetus oli hyvin selkeää ja ymmärrettävää.

Mikä on ollut paras harjoittelukokemuksesi?

Silloin kun opin Takedaryun shihonagen. Hisa sensein sanoi: "Käytä jalkojasi." Shihonage on perustekniikka, mutta vasta silloin ymmärsin sen.

Mikä oli suhteesi Hisa senseihin?

Ihailin häntä sydämeni pohjasta. Rakastin häntä kuin isääni.

Miksi Hisa sensei oli mielestäsi Menkyo Kaidenin arvoinen?

Hän teki hyvin paljon töitä Daitoryun eteen. Hän ei ollut yliveraisen lahjakas tai nero, mutta hänen henkilökohtaiset ponnistuksensa tekivät hänestä Menkyo Kaidenin arvoisen.

Onko budo muuttunut elinaikanasi ja jos, niin miten?

Budon alkuperäinen tarkoitus on ollut vihollisen voittaminen taistelukentällä. Nykypäivän budo on taas kaunista ja tehty näytöksiä varten. Yhteiskunnan muutokset ajan saatossa ovat tehneet budon alkuperäisestä tarkoituksesta merkityksettömän.

Budo on taistelutaito. Kaikki mitä tiedän Budosta, on se Daitoryu, jota Hisa sensei minulle opetti. Hän sanoi: "Daitoryun tarkoitus on voittaa vihollinen." Pidän tästä Daitoryusta, vaikka tiedän, että se ei ole nyky-yhteiskunnassa hyväksyttävää.

Minkälainen harjoittelu on hyvää?

Mielestäni tulee harjoitella hyvin hitaasti ja rauhallisesti. Hitaus ei ole kuitenkaan olennaista, vaan se, että hitaasti harjoiteltaessa vastustajasi ei voi toimia yhteistyössä kanssasi. Hitaus on vain keino harjoitella. Nopeasti harjoiteltaessa vastustaja voi helposti tehdä yhteistyötä ja myötäillä tekniikkaa. Erityisesti aiki-tekniikoita harjoiteltaessa tulisi harjoiteltaessa hitaasti, jotta harjoitteluvastustaja ei menisi mukaan tekniikkaan. Kaikki harjoittelevat aiki-tekniikoita liian nopeasti.

Onko harjoitusryhmän koolla merkitystä? Miten itse harjoittelit?

Harjoitteluryhmän koolla ei ole merkitystä. Pienessä ryhmässä kaikki saavat tehokasta opetusta, kun taas suuressa ryhmässä voi seurata hyvin monia esimerkkejä. Itse pidän silti parempana pientä ryhmää. Olin onnekas, koska opettajani oli Hisa-sensei, joka oli erittäin hyvä opettaja. Harjoittelin myös erittäin taitavien miesten kanssa, joilla oli korkeat vyöarvot muissa budolajeissa: Utsunomiya (opettajan arvo Daitoryussa), Tsujii (kendo), Ishizaki (karate) ja Yoshida (iaido).

Soden-tekniikkakokoelma on 9-osainen sarja Daitoryu-tekniikoita, joita Morihei Ueshiba ja Sokaku Takeda opettivat Takuma Hisalle. Kenen idea oli kuvata ja dokumentoida tekniikat ja kuinka tärkeä Soden on Daitoryulle?

Daitoryu-tekniikoiden kuvaaminen ja dokumentointi oli Hisa sensein idea. Sodenin merkitys Daitoryun säilymisen kannalta on erittäin tärkeä. Ensimmäiset kuusi osaa sisältävät Morihei Ueshiban (aikidon perustaja) opettamia tekniikoita. Tekniikat eivät kuitenkaan ole aikidoa. Ne ovat Daitoryuta. Loput tekniikoista ovat Sokaku Takedan tekniikoita.

En ajattele, että Sokaku Takedan Daitoryu on ainoa oikea Daitoryu, mutta se on alkuperäinen. Edelleen alkuperäinen ei aina merkitse oikeaa ja virheetöntä.

* Hisa-sensei oli ensin Morihei Ueshiban (aikidon perustajan) sekä sen jälkeen Sokaku Takedan oppilaana ja sai Takedalta Menkyo kaidenin (koulukunnan päästötodistuksen) vuonna 1939.

Itselläsi on judotausta ennen Daitoryun aloittamista. Oliko myös Hisalla entuudestaan kokemusta budolajeista?

Kyllä, hyvin paljon. Myös Hisa sensei oli erittäin pätevä sumopainija nuoruudessaan. Mielestäni ei ole sattumaa, että Takeda, Hisa ja Ueshiba olivat kaikki olleet erinomaisia painijoita sekä taitavia Daitoryussa.

Näetkö Sokaku Takedan opetuksen ja harjoittelun asennetta tämänpäivän aikidossa?

Ei, en näe. Ne ovat täysin erillään toisistaan.